

ПРОФЕСІЙНЕ НАВЧАННЯ МЕНЕДЖЕРІВ ТУРИЗМУ З УРАХУВАННЯМ СУЧАСНИХ ВИМОГ РИНКУ

Польова Л.В. (Прикарпатський національний університет ім. В. Стефанька, м. Івано-Франківськ, Україна)

Сьогодні туризм - найприбутковіша і найдинамічніша сфера економіки в світі, в якій зайнято понад дев'ять відсотків працездатного населення, тобто кожен десятий працівник. А Україна, незважаючи на свій величезний потенціал, поки що посідає досить скромне місце на туристському ринку. На неї припадає менш як відсоток світового туристського потоку.

Ринок праці у сфері туризму переживає справжній "кадровий голод". Тому за роки незалежності в українському суспільстві формувалася громадська та наукова думка про те, що настав час ефективніше використовувати наявний туристський потенціал, поживити туристський ринок, зміцнити матеріальну базу, скоротити дефіцит кваліфікованих кадрів та надати необхідну підтримку розвитку туризму.

XXI століття має стати століттям туризму. Тому потрібно підготувати фахівця, який відповідав би європейському та світовому рівню створюючи у навчальному закладі професійну ауру. А вона з'явиться лише тоді, коли навчальний заклад переважно підпорядкований саме цьому напрямку. Коли ж ВНЗ ведуть підготовку за 10—15 спеціальностями, а напрямку «Туризм» — маленький шматочок, професійну ауру створити неможливо. Тому нові стандарти поставили дуже серйозні вимоги: у кожному навчальному закладі, який збирається готувати або вже готує фахівців для сфери туризму повинен бути навчально-виробничий готель, навчальні лабораторія-ресторан, лабораторія-туристська фірма, комп'ютерно-інформаційне забезпечення — не просто взагалі, а такі програми, як глобальна система бронювання місць у готелях, авіаквитків тощо. До того ж потрібні викладачі-спеціалісти і програма підвищення їхньої кваліфікації за спеціальностями.

Для успішного розв'язання нагальних проблем розвитку туризму потрібно активно формувати кадровий потенціал, кваліфіковано підготувати працівників, створювати відповідно до потреб ринку нові спеціальності у сфері туризму. Туризм не може розвиватися без професіоналів, зайнятих у ньому. Адже у розвинутих країнах питання професійної туристської освіти вже давно набули стрімкого розвитку

За результатами досліджень менеджером туризму притаманні такі риси:

- небажання брати на себе відповідальність;
- повільність у прийнятті рішень;
- велика емоційність у міжлюдських стосунках;
- відсутність духу інноваційності;
- низька гнучкість;
- переважання почуття безпеки.

Менеджери, яким притаманні вищенаведені риси не є підприємливим людьми з лідерськими здібностями, тобто вони не здатні мислити по-новому, впроваджувати інноваційні методи роботи. Менеджери туризму не активні, а їм притаманна "інноваційна млявість" та відсутність динамізму у створенні чогось нового. Саме це є причиною того, що Україна з точки зору конкурентоспроможності займає далеке місце в рейтингу, який створюють відповідні міжнародні організації. Але проблема полягає в тому, що менеджера туризму не може створити навіть найкращий навчальний план; менеджером треба народитися. Менеджер мусить мати необхідні здібності, а необхідні знання та вміння може здобути у процесі навчання, а вроджені риси плюс освіта допоможуть потенційне перетворити на можливе.

З огляду на вимоги, що стоять перед нашими менеджерами у зв'язку з соціально-економічними процесами, то рівень їх знань повинен відповідати рівню знань "євроменеджера", якому притаманні наступні риси: здатність впроваджувати новачки, навчатися від інших і адаптувати їх досвід до ситуації, в якій фірма потребує, відкритість, дух підприємництва, здатність знаходити спільну мову (в тому числі з іноземцями), навчання протягом усього життя. людина має бути привітна, якщо хочете, красива, охайна, любити людей, знати дві-три мови.

Наше завдання, окрім того, щоб дати спеціальні знання, — треба навчити студента дивитися на все, що відбувається у готелі, очима гостя. Тільки тоді можна досягти успіху. Поставивши себе на місце гостя, можна знайти вихід із найнестандартнішої ситуації, хоча керівникам підрозділів слід робити все, щоб таких ситуацій було якнайменше.

У процесі педагогічної підготовки менеджерів важливе місце повинні займати гуманістичні цінності. Менеджер гуманістичного складу, з високим почуттям відповідальності може надихати інших, займати керівні посади в сучасній організації, згідно з гаслом "сьогодні шукають – особистість", а саме людину широкого профілю.

Таким чином, навчанням майбутніх менеджерів для потреб складного і постійно змінюваного світу вимагає застосування нової парадигми освіти, а від викладачів – здатності до багатодисциплінарного, цілісного пояснення суті явищ, а не просто характеристики його окремих елементів.

